

ผลตอบแทนจากการผลิตยาสูบพ่นชนิดเบอร์เล่ย์ฤดูฝน

ลักษณะการวิเคราะห์ผลตอบแทน

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อยอดขาย

การวิเคราะห์ในลักษณะนี้จะเปรียบเทียบรายได้ออกกับค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการดำเนินงานหรือการผลิต ซึ่งจะทำให้ทราบถึงผลตอบแทนที่ได้รับว่ามีผลเป็นกำไรสุทธิ (ผลต่างของรายได้ออกมากกว่าค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิต) หรือ ขาดทุนสุทธิ (ผลต่างของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตมากกว่ารายได้ออก)

การคำนวณรายได้ออก และกำไรสุทธิสรุปได้ดังนี้

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายได้ออกทุกฟาร์ม	เท่ากับ	ผลรวมของรายได้ออกของทุก ๆ ฟาร์มรวมกัน
รายได้ออกต่อฟาร์ม	เท่ากับ	รายได้ออกทุกฟาร์ม/จำนวนฟาร์มทั้งหมด
รายได้ออกต่อไร่	เท่ากับ	รายได้ออกทุกฟาร์ม/จำนวนไร่ทั้งหมด
รายได้ออกต่อกิโลกรัม	เท่ากับ	รายได้ออกทุกฟาร์ม/จำนวนผลผลิตใบยาแห้งทั้งหมด
กำไรสุทธิรวมทุกฟาร์ม	เท่ากับ	รายได้ออกทุกฟาร์ม - ต้นทุนทั้งหมดรวมทุกฟาร์ม
กำไรสุทธิต่อฟาร์ม	เท่ากับ	กำไรสุทธิรวมทุกฟาร์ม/จำนวนฟาร์มทั้งหมด
กำไรสุทธิต่อไร่	เท่ากับ	กำไรสุทธิรวมทุกฟาร์ม/จำนวนไร่ทั้งหมด

กำไรสุทธิต่อกิโลกรัม เท่ากับ กำไรสุทธิรวมทุกฟาร์ม/จำนวนผลผลิตไผ่แห้งทั้งหมด

ในการคำนวณรายได้นั้น คำนวณมาจากปริมาณไผ่แห้งที่เกษตรกรนำไปขาย คูณ
กับราคาที่เกษตรกรขายได้

จากตารางที่ 11 การปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนจะมีกำไรสุทธิต่อฟาร์ม จำนวน
7,038.74 บาท เฉลี่ยไร่ละ 2,606.94 บาท หรือเฉลี่ยกิโลกรัมละ 9.16 บาท ซึ่งคิดเป็น
อัตราผลตอบแทนร้อยละ 26.96 ของรายได้รวมกล่าว คือ รายได้ที่เกษตรกรได้รับทุก 100
บาท จะเป็นต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น 73.04 บาท และจะมีกำไรสุทธิ 26.96 บาท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 11 ความสามารถในการทำกำไรโดยรวมของการผลิตไบโอสูบพินต์เบอร์เลย์
ฤดูฝนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการเพาะปลูก 2530/2531 จำนวนตัวอย่าง
25 ฟาร์ม

หน่วย : บาท

รายการ	รวมทุกฟาร์ม	เฉลี่ยต่อฟาร์ม	เฉลี่ยต่อไร่	เฉลี่ยต่ออ.ก.	%
ปริมาณการผลิต (ก.ก.)	19,213.00	768.52	284.64	-	-
รายได้	652,609.50	26,104.38	9,668.29	33.97	100
ต้นทุนผันแปร ^{1/}	377,214.70	15,088.59	5,588.37	19.63	57.80
ต้นทุนคงที่ ^{1/}	99,426.18	3,977.05	1,472.98	5.18	15.24
ต้นทุนทั้งสิ้น ^{1/}	476,640.88	19,065.64	7,061.35	24.81	73.04
กำไรสุทธิ	175,968.62	7,038.74	2,606.94	9.16	26.96

¹ ต้นทุน จากตารางที่ 10

2. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

เป็นการวิเคราะห์ถึงปริมาณที่ทำให้รายได้รวมเท่ากับต้นทุนรวม ถ้าเกษตรกรต้องการผลกำไรก็จะต้องผลิตและขายให้มากกว่าจำนวนขาย ณ จุดคุ้มทุน

การคำนวณจุดคุ้มทุนใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน จะคำนวณปริมาณการผลิตต่อไร่ ณ จุดคุ้มทุนโดยจะใช้ข้อมูลจากตารางที่ 11 มาประกอบการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณการผลิตต่อไร่ ณ จุดคุ้มทุน} &= \frac{\text{ต้นทุนคงที่ต่อไร่/ราคาขายต่อก.ก.} - \text{ต้นทุนผันแปรต่อก.ก.}}{\text{ราคาขาย} - \text{ต้นทุนผันแปรต่อก.ก.}} \\ &= \frac{1,472.98}{33.97 - 19.63} \\ &= 102.72 \text{ ก.ก.} \end{aligned}$$

เกษตรกรผู้ปลูกใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน จะต้องทำการผลิตและขายใบยาแห้งให้ได้มากกว่า 102.72 กิโลกรัมต่อไร่ ณ ราคาขาย 33.97 บาทต่อกิโลกรัม จึงจะเกิดผลกำไร

3. การวิเคราะห์ตามเกณฑ์เงินสดวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

เป็นการวิเคราะห์ที่คำนึงถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นตัวเงินสดเพียงอย่างเดียว เนื่องจากต้นทุนการผลิตจะประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ ซึ่งต้นทุนทั้งสองประเภทนี้ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเป็นตัวเงินสดและค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นตัวเงินสด ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินสด เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าภาษีที่ดิน ดอกเบี้ยจ่าย ค่าปุ๋ย กระจกสอบ ค่าเชือก ไม้ทำราว และค่าเช่าที่ดิน เป็นต้น ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นตัวเงินสด เช่น ค่าแรงในครัวเรือน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าใช้ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของเกษตรกรเอง เป็นต้น

กำไรที่เกิดจากค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นตัวเงินสด เรียกว่า "กำไรเงินสด" (ผลต่างของรายได้รวมที่มากกว่าค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินสด หรือเท่ากับ รายได้รวม-ค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นตัวเงินสด) เป็นสิ่งที่ยกให้ทราบว่าเกษตรกรได้รับเงินจากการปลูกยาสูบที่เป็นตัวเงินสดจำนวนเท่าไร ถึงแม้กำไรที่เกิดขึ้นจากค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตจะเป็นผลติดลบหรือผลขาดทุนแต่เกษตรกรจะทำการผลิตต่อไปหรือไม่ก็ใช้กำไรเงินสดเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินใจ

ค่าใช้จ่ายที่ไม่จัดเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด คือ ค่าวัสดุการเกษตรบางอย่างที่เกษตรกรได้ทำขึ้นมาใช้เอง ได้แก่ ไม้ทำราว และไม้เสียบใบยาสูบ ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด โดยประเมินค่าใช้จ่ายเหล่านี้เท่ากับมูลค่าที่ซื้อวัสดุการเกษตรขึ้นมา

รายได้ต่อกิโลกรัม คือ ราคาขายโดยเฉลี่ยต่อกิโลกรัม

$$\begin{aligned} \text{กำไรเงินสดต่อไร่} &= \text{รายได้ต่อไร่} - \text{ค่าใช้จ่ายเงินสดต่อไร่} \\ &= 9,668.29 - 3,407.48 \\ &= 6,260.81 \text{ บาทต่อไร่} \end{aligned}$$

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

$$\begin{aligned} \text{กำไรเงินสดต่อกิโลกรัม} &= \text{รายได้ต่อก.ก.} - \text{ค่าใช้จ่ายเงินสดต่อก.ก.} \\ &= 33.79 - 11.97 \\ &= 21.82 \text{ บาทต่อก.ก.} \end{aligned}$$

เกษตรกรผู้ปลูกใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน จะมีกำไรเงินสดเฉลี่ยต่อไร่จำนวน 6,261.81 บาท เฉลี่ยกิโลกรัมละ 21.82 บาท ซึ่งคิดเป็นอัตราผลตอบแทนในเกณฑ์เงินสด ร้อยละ 64.76 ของรายได้รวม กล่าวคือ รายได้ที่เกษตรกรได้รับทุก 100 บาท จะเป็นต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสด 35.24 บาท และจะมีกำไรเงินสด 64.76 บาท

ตารางที่ 12 รายละเอียดค่าใช้จ่ายเป็นเงินสดในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการเพาะปลูก 2530/2531 จำนวนตัวอย่าง 25 ฟาร์ม

หน่วย : บาท

	ค่าใช้จ่ายเป็น ตัวเงินสด	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ ได้จ่ายเป็น เงินสด	ค่าใช้จ่าย รวม	ค่าใช้จ่ายเงิน สดเฉลี่ย/ไร่	ค่าใช้จ่าย เงินสดเฉลี่ย ต่อกิโลกรัม
1. เนื้อที่เพาะปลูก(ไร่)			67.50		
2. จำนวนผลผลิตใบยาแห้ง(กก.)			19,213.00		
3. ต้นทุนผันแปร					
ค่าแรงงาน	58,668.75	154,160.46	212,829.21		
ค่าวัสดุการเกษตร	136,105.50	17,455.00	153,560.50		
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	5,137.50	5,687.49	10,824.99		
	199,911.75	177,302.95	377,214.70	2,961.66	10.41
4. ต้นทุนคงที่					
ค่าที่ดินและภาษี	18,517.50	33,182.50	51,700.00		
ค่าเสื่อมราคา	-	35,400.68	35,400.68		
ค่าอุปกรณ์ ฯ	875.50	-	875.50		
ค่าซ่อมแซม	9,200.00	-	9,200.00		
ค่าเช่าโรงบ่ม	1,500.00	750.00	2,250.00		
	30,093.00	69,333.18	99,426.18	445.82	1.57
5. ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น	230,004.75	246,636.13	476,640.88	3,407.48	11.97